

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/38
KARAR NO : 2021/120
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: cra Müdürlü ü dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan araçlara ili kin olarak, fazla alındı 1 ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı : O. Otomotiv Sanayi Petrol Ürünleri ve Emlak Hizmetleri Tic.Ltd. ti.
Davalı : i li Vergi Dairesi Müdürlü ü
Vekilleri : Av. N.K. Av. S. .

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı dava dilekçesinde özetle; stanbul 1. cra Müdürlü ünden satın alınan 5 adet otomobil ile stanbul 25. cra Müdürlü ünden satın alınan 3 adet otomobil için %1 yerine %18 oranında KDV ödendi inden bahisle, fazla ödenen %17 oranındaki KDV tutarının tahsil tarihinden itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde; davanın memur muamelesini ikâyet davası olup cra Mahkemesinde görülmesi gerekti i görü üyle davanın görev yönünden reddi gerekti ini savunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. stanbul 2. Vergi Mahkemesi E.2019/706 sayılı dosyada, 28/02/2020 tarihinde verdi i görevlilik kararı ile idare vekilinin davanın görev yönünden reddi talebini reddetmi tir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir;

"...3065 sayılı Katma De er Vergisi Kanunu'nun 'Verginin Konusunu Te kil Eden lemler' ba lıklı 1. maddesinin d) bendinde; " müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satı lar ile 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil etti i ürünü depodan çekecek olanlara tesliminin katma de er vergisine tabi oldu u, Ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılı ı, kapsamı ve niteli inin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadı ı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve di er ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edilece i. Bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdi i gerek üzerine yapılmasının, bunları yapanların hukuki statü ve ki iliklerinin, Türk tabiiyetinde bulunup bulunmaması, ikametgah veya i yerlerinin yahut kanuni merkez veya i merkezlerinin Türkiye'de olup olmamasının i lemlerin mahiyetini de i tirmeyece i ve vergilendirmeye mani te kil etmeyece i, thalatın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzelki i tarafından yapılması veya herhangi bir ekil ve surette gerçekleştirilmesinin, özelli ta masının vergilendirmeye tesir etmeyece i" ekindeki düzenleme ile katma de er

vergisinin kapsamının belirlendi i, davaya konu satı i leminin de katma de er vergisine tabi oldu unun düzenlendi i •Mükellef ba lıklı 8. maddesinde de; “1-Katma De er Vergisinin Mükellefinin: a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu i leri yapanlar, b) thalatta mal ve hizmet ithal edenler, c) Transit ta imalarda gümrük veya geçi i lemine muhatap olanlar, ç) müzayede mahallerinde yapılan satı larda bu satı ları yapanlar d) PTT letme Genel Müdürlü ü ve radyo ve televizyon kurumları, e) (De i ik bend: 14/03/2007-5602 S.K./10.mad) Her türlü ans ve talih oyunlarını tertip edenler, f) (Mülga bend: 14/03/2007-5602 S.K./1 1 .mad), g) 1 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (c) bendine giren hallerde bunları tertipleyenler veya gösterenler, h) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenler. ı) ste e ba lı mükellefiyette talepte bulunanlardır.” ekindeki düzenleme ile de katma de er vergisi mükellefleri sayılmış tır.

Aynı Kanun'un 'Oran' ba lıklı 28. maddesinde ise; katma de er vergisi oranının, vergiye tabi her bir i lem için %10 oldu u, Cumhuriyet kanı bu oranı, dört katna kadar artırmaya, %1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası ve in aatın yapıldı ı arsanın veya konutun vergi de eri ve bulundu u yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkili oldu u düzenlenmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun “Kanunun ümülü” ba lıklı 1. maddesinde; bu kanun hükümlerinin ikinci maddede yazılı olanlar dı nda, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanacağı belirtilmiştir, “Vergi Davalarının Konusu” ba lıklı 378. maddesinde de; “Vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonları kararlarının tebli edilmiş olması; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olmasının lazım geldi i, mükelleflerin beyan ettikleri matrahlarla ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamayacakları, bu Kanunun vergi hatalarına ait hükümlerinin mahfuz’ oldu u belirtilmiştir.

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" ba lıklı 6. maddesinde ise; Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; yapılan ihale sonrasında istanbul 1. cra Müdürlü ünden satın alınan 34 SA 1980, 34 SA 2258, 34 SA 2242, 34 SA 2748 ve 34 SA 1190 plakalı otomobiller ile istanbul 25. cra Müdürlü ünden satın alınan 34 RJ 1367. 34 TB 7385 ve 34 SA 6630 plakalı otomobiller için %1 oranında KDV ödenmesi gerekirken %18 oranında KDV ödendi inden bahisle fazla ödenen %17 oranındaki KDV tutarının iadesi istemiyle 30 günlük dava açma süresi içerisinde yapılan 18/03/2019 tarihinde davalı idareye ba vuru yapıldı ı, bu ba vurunun davalı idarenin 29/03/2019 tarih ve E.257967 sayılı i lemiyle reddedildi i, bu ret i lemin 05/04/2019 tarihinde davacıya tebli i üzerine de 30 günlük dava açma süresinin geriye kalan kısmı içerisindeki 08/04/2019 tarihinde, fazladan ödenen KDV tutarının tahsil tarihinden itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle bakılan davanın açıldı ı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yapılan ihale sonucu davacı tarafından satın alınan otomobillere ili kin olarak fazladan ödendi i ileri sürülen %17 oranındaki KDV tutarının tahsil tarihinden itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılan i bu davanın, davacının cra Müdürlü ü i lemine karşı herhangi bir itirazda bulunulmadı ı, talep edilen vergi tutarını vergi dairesine yatırması dolayısıyla artık bir vergi alacağına itiraz mahiyetini taşıdığı ve katma de er vergisinin iadesine ili kin inceleme yapma ile Vergi Mahkemesinin görevli oldu u anlaşılmakla, davalı idarenin görev itirazının yerinde olmadığı sonucuna varılmış tır."

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı 1 çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı 1'na gönderilmi tir.

B. Olumlu görev uyu mazlı 1 çıkarılmasına ili kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı 1 Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, adli yargılamanın bir parçasını olu turan uyu mazlı ın, icra müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı 1 gözetildi inde, bu i lemin yasaya uygun olup olmadı nın adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı 1 çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı 1 çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

“(…)2004 sayılı cra ve flas Kanununun “ ikâyet ve artlar” ba lıklı 16. maddesinde; “Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikâyet olunabilir. ikâyet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır. / Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikâyet olunabilir.”; ““ ikâyet üzerine yapılacak muameleler^ ba lıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında “ ikâyet tetkik mercüince, kabul edilirse ikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. /Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur.” “Tetkik mercii” ba lıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: ““ cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır.” denilmi tir.

Olayda, davacı tarafından, stanbul 1. cra Müdürlü ünce 2018/27439 Esas sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alınan 34 SA 1980, 34 SA 2258, 34 SA 2242, 34 SA 2748 ve 34 SA 1190 plakalı araçlarla, stanbul 25. cra Müdürlü ünce 2018/142 Talimat sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alman 34 RJ 1367, 34 TB 7385 ve 34 SA 6630 plakalı araçlara ili kin olarak %18 oranında hesap edilen KDV oranının %1 olarak belirlenmesi talep edilmi tir.

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümlenece i hükmüne yer verilmi tir.

Bu itibarla, cra Müdürlükleri tarafından yürütülen takiplere ili kin olarak yapılan ihaleler sonucunda alınan araca ili kin, icra müdürlü ünce verilen %18 oranında KDV ödenmesine dair kararların kanuna aykırılı ı iddiası ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlüklerinin tesis etti i i lemlerden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemlerin yasaya uygun olup olmadıklarının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i kanaatine varılmı tir.”

6. Benzer dosyalardaki aksi yöndeki görü ü bilindi inden, ayrıca Danı tay Ba savcısının görü ü alınmamı tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun, “ ikâyet ve artlar” ba lıklı 16. maddesinde: “*Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikâyet olunabilir. ikâyet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikâyet olunabilir*”

8. 2004 sayılı Kanun'un “ ikâyet üzerine yapılacak muameleler” ba lıklı 17. maddesinde: “ *ikâyet tetkik merciince, kabul edilirse ikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur*”

9. Aynı Kanun'un “Tetkik mercii” ba lıklı 4. maddesinde de: “ *cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır. durumunun gerekli kıldı ı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görü ü ile Adalet Bakanlığı nca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. cra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde i da ılımı ve buna ili kin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlı nca dönü ümlü olarak ba lanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik ikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî i lerine bakar. cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir.*”

Hükümleri yer almaktadır.

10. 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un "*Vergi Mahkemelerinin Görevleri*" ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve **harçlar** ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümlenece i hükmüne yer verilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı Hazine vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde Davalı vekilince ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı, usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ılmakla, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Damı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, davacı tarafından stanbul 1. ve 25. cra Müdürlükleri dosyalarında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan araçlara ili kin olarak, %1 yerine %18 alındı ı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmış tır.

14. Yukarıda yer verilen mevzuat ve tüm dosya kapsamı itibarıyla, cra Müdürlü ünce yapılan ihale sonucunda alınan araçlara ili kin olarak, yine icra müdürlü ünce verilen KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılı ı iddiasının ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenece i, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verece i ku kusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin yasaya uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i sonucuna varılmış tır.

15. Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı'nın ba vurusunun kabulü ile stanbul 2. Vergi Mahkemesince verilen 28/02/2020 tarihli ve E.2020/906 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekti i sonucuna varılmış tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı'nın BA VURUSUNUN KABULÜ ile stanbul 2. Vergi Mahkemesince verilen 28/02/2020 tarihli ve E.2019/706 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın kar ı oyları ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un "*Vergi Mahkemelerinin Görevleri*" ba lıklı 6. Maddesinde, vergi mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i kuralı yer almaktadır.

Dava konusu uyu mazlı n, vergi kanunları uygulanarak çözümlenebilecek olması kar ısında, davanın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görevine girdi i görü üyle ço unluk kararına katılmıyoruz. 01/03/2021

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN